

Mees nimega GX on vabal ajal Henno Akkatus... või vastupidi

WIKI.WIFI.EE
RAAMATUKOGU

Katrin Helend-Aaviku

Juba pikki aasta-kümneid on Vahastu külas elav eakas raadioamatöör elanud „kahestunud“ elu - tavaelus kannab ta nime Henno Akkatus, aga hetkest, mil ta oma raadiovastuvõtja sisse lülitab, „moon-dub“ ta tegelaseks nimega GX, kes elab Greenwichi aja järgi.

Kummas olekus mees pikemalt aega veedab, on raske mõtta. Henno Akkatus väikese maja ühe ruumi on hõivanud raadiovastuvõtjad – kaks laua peal, kõige esimene omavalmistatud „pill“ kapikese peal, üks pooleliolev kušeti peal. Abikaasa Aivi Akkatus teab rääkida, et vähemalt varem olid ka voodialused aparate täis. Esikunurgas hakkab silma jurakas antennipööraja. Kõik märgid näitavad, et siin majas elavad mees ja tema hobi.

„Raadiomehed on hullud,“ sõnab raadioamatööri naine lõbusalt. Tema lustakas hääletoon laseb aimata, et „hullu“ mehe ja tema hobiga on naine ammuilma leppinud ja ehk harjunudki. Kui aga koos on elatud juba poolsada aastat, siis vist teisiti poleks mõeldavgi.

„Ime, et tal üldse lastetegemiseks aega jäi,“ naerab naine ja räägib, kuidas tal omal ajal tuli sageli paljude koduste toimetustega üksi hakkama saada, sest mees veetis suurema osa vabast ajast raadio ees.

„Polnud sul häda midagi,“ rehmab „raadiohull“ abikaasa üle prillide muheda kaasa poole vaadates. Huumorimeel ei lase omavahel suuremaid naginaid tekkida. Ja mis see nagistamine aitakski, pikendaks ehk ainult mehe raadiotoas veedetud aega.

Naisel endal ei ole pikkade kooselatud aastate jooksul mehe kirgliku hobi vastu huvi tekkinud ja raadioaparatuuriga ta salaja lähemat tutvust tegemas ei käi. „Kardan sõltuvust,“ sõnab ta naeratades. Vaadates, millise õhinaga ja ennastunustavalt tema mees oma raadiovastuvõtjat tutvustama hakkab, võib tema kartusest ka kergesti aru saada.

Koodikeel

Henno Akkatus on parajasti sattunud ühe Rumeenia jaama peale, seejärel saab ta suhtluseks kätte Venemaa jaama. Järgneb koodide kee-

les lühike vestlus, millest asjatundmatu kõrvalseisja ei saa aru rohkem, kui et lõpetuseks kostab raadioaparatuurist venekeelne – aitäh hea raporti eest.

„Edastasin oma kutsungi ES3GX ja panin kirja tema oma,“ selgitab Heino Akkatus. Kontakti võtmise aeg märgitakse Greenwichi aja järgi. Iga suhtlus tuleb vihikusse kirja panna ja hiljem teisele osapoolle ka GSL kaart saata, mis on justkui raadioamatööri visiitkaart. Ise on mees selliseid kaarte saanud mitme paksu albumi jagu. Peaaegu igast maailma nurgast. Kõige kaugemate paikadena nimetab ta Lõuna-Ameerikat, Aafrikat, Indiat, eriti haruldane on, kui õnnestub püüda kinni mõni kutsung Vaikse ookeani saartelt.

Eestis on mehe sõnul umbes viissada raadioamatööri, temale teadaolevalt on neist kõige noorem kaheksa-aastane ja vanim 93aastane. Võib vaid ette kujutada, kui palju on tegutsevaid raadioamatööre kogu maailmas. Raadioamatööri põld on suur ja lai, kui mitte öelda piiritu. Ja põnevusmoment püsib, sest kunagi ei või teada, millise jaamaga ja millisest maailmanurgast õnnestub ühendust saada.

Raadiopisikust raadio ehitamiseni

Henno Akkatus kuulab raadiot, et ta on oma raadiopisiku saanud juba pisikesena. Kui Vene väed sisse tulid, pidid inimesed oma raadiod ära andma. Henno Akkatus isa aga kaevatas oma raadio koos valgesõstravei-

niga maa sisse. Kaks-kolm aastat mulla all olemist ei teinud kummalegi kahju – raadiol oli endiselt hääli sees ja sõstravein oli seistes veelgi paremaks läinud.

Kui küsida Henno Akkatus käest, millal oli tema esimene kokkupuude raadioga, meenutab ta üht seika üle seitsmekümne aasta tagasi, kui ta võis olla nii kolme-nelja-aastane poisipõnn. „Käisin ümber raadio ja küsisin: kus see tädi on, kes siin sees laulab,“ mäletab raadiomees.

Kooli minnes ehitab ta juba ise endale detektorvastuvõtja. Praegugi on tal ühe ehitamine juba pool aastat käsil. Võib vaid ette kujutada mehe kannatlikkust ja kirge oma hobi vastu, kui arvestada, et pelgalt trafo kerimise peale kulus kuu aega. Nüüd on kokkupanemine lõpusirgel ja käes aeg hakata proovima, kas masin ka hääli teeb. Oskused on ta ise ammutanud venekeelsetest noore tehniku käsiraamatutest.

Vajaminevaid „juppe“ oma ehitatavate raadioaparatuuride tarvis on

Henno Akkatus saanud nii sõjaväeosa-dest pudeli viina eest kui ka inimeste käest küsides.

Aivi Akkatus mäletab koguni värvikat seika, kui mees külavahel peatunud prügiautost vana arvuti välja õngitses ja koju tassis.

Raadiomees kuulab kaasa juttu muheledes ja ütleb, et viimased aastad ei ole ta enam nii palju hobiga tegelenud kui varem ja vahepeal tüütab see aparatuur taga istumine ikka ära ka. Siis tuleb oodata, millal vaim uuesti peale tuleb.

Ime, et tal üldse lastetegemiseks aega jäi,“ naerab naine ja räägib, kuidas tal omal ajal tuli sageli koduste toimetustega üksi hakkama saada.

Aivi Akkatus võtab oma "raadiohullu" abikaasa hobi mõnusa huumoriga.

Härra GX ehk Henno Akkatus sai just märkida kaustikusse ühe Venemaa jaama, mis tal õnnestus kinni püüda.

Kõige kaugematest paikadest on Henno Akkatus kätte saanud Lõuna-Ameerika, Aafrika, India ja eriti haruldase Vaikse ookeani saared.

Fotod: SIIM SOLMAN